

ESCOLA ACTUAL, SITUACIÓ DE CANVI

Margalida Pericàs

Magdalena Jaume

Aina Serra

CP Sa Graduada de Sa Pobla

Els darrers anys la població de les Illes Balears i en concret la de Sa Pobla, ha sofert un canvi important amb l'entrada massiva d'immigrants procedents d'altres països. Per aquest motiu i d'altres canvis socials, actualment, el nostre centre està molt allunyat del que fins fa poc coneixíem i al qual estàvem acostumats.

Sense pretendre fer cap anàlisi a fons, simplement observant els nostres alumnes, ens adonam que la tipologia ha canviat:

Alumnes amb dificultats d'aprenentatge.

Alumnes amb necessitats educatives especials.

Alumnes amb desconeixement de la nostra llengua i manca d'escolarització (procedents principalment del Marroc).

Alumnes amb desordres de personalitat i d'adaptació social.

Per això, els camins recorreguts fins fa poc, amb un alumnat concret, ara no són, a vegades, adients ni efectius. Aquesta realitat escolar ha motivat la planificació de noves mesures educatives i l'organització i dinamització del suport al centre, per tal de millorar-lo en qualitat i quantitat. S'ha dissenyat un Pla d'Acollida, s'ha modificat el Projecte Lingüístic de Centre i s'ha elaborat un Pla d'Atenció a la Diversitat. Tot això, amb la finalitat de facilitar una resposta adaptada a les necessitats educatives específiques que presenten els alumnes.

Foto cedida pel CP Sa Graduada de Sa Pobla

"...un dels quals conegui la seva llengua, que es responsabilitza de l'acollida i vetlla perquè participi de l'esplai i no es quedi sol/a a les entrades i sortides."

Un dels objectius prioritaris del nostre centre és aconseguir una integració adequada dels alumnes immigrants.

Per tal motiu, el primer contacte de la família amb l'escola, normalment al moment de la matrícula, ha d'ésser cordial i afectuós amb la intenció de transmetre una sensació de seguretat a l'infant. S'aprofita la primera entrevista als pares per recollir informació sobre les dades familiars i escolarització prèvia. En ocasions, quan es presenten dificultats greus d'idioma, es resolen amb l'ajuda d'un alumne/a que parli la mateixa llengua.

Per tal d'apropar-nos més als pares i mares, es convoca un cop a l'any, una reunió per a tots aquells que acaben d'arribar al Centre, on s'intercanvia informació sobre diferents aspectes de llengua, cultura i religió, celebracions de l'escola, festes musulmanes, sortides, serveis i funcionament del centre.

Una vegada que l'Equip Directiu designa curs al nouvingut, es traspasa la informació al tutor/a que serà l'encarregat de l'acollida i de presentar-lo a cada professor que intervé per primera vegada.

Del primer dia de classe es destaca:

Es permet l'accés a l'aula del familiar que l'acompanya.

Dins l'aula s'organitza un grup d'alumnes, un dels quals conegui la seva llengua, que es responsabilitza de l'acollida i vetlla perquè participi de l'esplai i no es quedi sol/a a les entrades i sortides. Un d'ells comparteix amb el nouvingut un càrrec de la classe.

La professora d'Atenció a la Diversitat, juntament amb un/a alumne/a que parli la mateixa llengua, l'acompanya a un recorregut per les diferents dependències del centre per tal que l'alumne/a s'orienti.

Posteriorment, s'organitzen a l'aula activitats en les que pugui participar (joc, escenificacions, treballs amb

Foto cedida pel CP Sa Graduada de Sa Pobla

suport visual...). Es potencien les que treballen la llengua oral i impliquen comunicació i relació amb els companys i les que suposen una immersió (vídeos, contes, cançons amb suport d'imatges...).

És important assenyalar que els primers dies s'intenta que l'alumne/a no es vegi desbordat per un excés d'informació i de persones.

Una vegada que l'infant està mínimament adaptat es realitza una avaluació inicial, de la qual són responsables el tutor i el professor d'Atenció a la Diversitat. Inclou els hàbits escolars i tècniques instrumentals (domini oral i escrit de les llengües oficials i nivell de matemàtiques).

"Es comença pel català, que segons el Projecte Lingüístic del Centre és la primera llengua de l'escola, a fi de potenciar la llengua d'aprenentatge i de comunicació."

Els alumnes que presenten un retard de dos cursos o més, necessiten una Adaptació Curricular senzilla que es revisa cada trimestre, amb la seva avaluació corresponent.

L'existència al Centre d'una gran diversitat d'alumnat ha obligat l'Equip Directiu a replantejar l'organització del suport i l'elaboració d'horaris del professors. Es prioritza el suport a les àrees instrumentals. Es fan coincidir les hores de matemàtiques i llengua a 2n i 3r cicle, adjudicant dos mestres de suport a cada cicle, a més de les tutores. Per tant a cada cicle es fan quatre grups, els quals han d'ésser

internament heterogenis perquè es pugui aprofitar el model lingüístic dels companys de grup que són catalanoparlants o que han adquirit competència lingüística en català. Aquest model és més proper a les inquietuds i als interessos dels infants.

Per dur a terme el suport, adequadament i d'una manera efectiva, és molt important la coordinació, dins l'horari lectiu sempre que sigui possible, entre tots els mestres que realitzen aquesta tasca.

Quant al tractament de les llengües, si l'alumne de primària desconeix les llengües catalana, castellana i anglesa, no s'introdueixen més de dues llengües a l'hora. Es comença pel català, que segons el Projecte Lingüístic del Centre és la primera llengua de l'escola, a fi de potenciar la llengua d'aprenentatge i de comunicació.

L'aprenentatge del castellà s'introdueix una vegada l'alumne/a assoleix el nivell llindar de català. Pel que fa a la llengua estrangera s'ajorna el seu estudi fins que no s'obté un nivell mínim de comunicació en llengua catalana primer i castellana posteriorment.

Els alumnes d'incorporació tardana sense coneixements de la llengua catalana assisteixen, al començament de la seva escolaritat, a un taller de llengua, la temporització del qual es basa en la individualitat. El Pla d'Acollida recull unes proves de nivell llindar de català que es passen a aquests alumnes per confirmar la sortida d'aquest taller. Els alumnes d'educació infantil i primer cicle de primària reben el suport dins l'aula, perquè es considera que la llengua catalana, en aquestes etapes, és una llengua adquirida i no d'aprenentatge. Per aquest motiu, el centre no aplica un model específic d'aprenentatge de la llengua en aquests cicles.

La consciència que la integració de l'alumne al Centre no implica una integració a la localitat, ens mou a participar als projectes d'integració social que ens ofereixen altres entitats, com Ajuntament, Conselleria...

Amb aquesta situació de gran diversitat els membres de l'escola hem crescut personalment, ja que l'enriquiment és mutu i constant. Hem pogut aprendre a ser més tolerants, comunicatius, a respectar altres cultures i religions. No obstant això, la tasca ens obliga a avaluar i replantejar contínuament les nostres actuacions, exigeix molta entrega i un esforç addicional a l'hora de la preparació de les classes, i genera l'angoixa de no obtenir uns resultats immediats.■